TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN VẠN NINH** **TỈNH KHÁNH HÒA**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 02/2025/QĐDS- ST	*Vạn Ninh, ngày 04 tháng 6 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN VẠN NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Phan Thanh Tùng - Thẩm phán.

Thư ký phiên họp: Bà Đỗ Thị Xuân Lợi - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa tham gia phiên họp: Ông Trần Nam Thông - Kiểm sát viên.

Ngày 04 tháng 6 năm 2025 tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Vạn Ninh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 10/2024/TLST-VDS ngày 26 tháng 12 năm 2024 về việc: *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"* theo Quyết định mở phiên họp số: 03/2025/QĐST-VDS ngày 20 tháng 5 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Nguyễn Văn H, sinh năm 1946; trú tại: Thôn T, xã V, huyện V, tỉnh Khánh Hòa. *(Có đơn xin giải quyết vắng mặt).*

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan*:

1. Ông Nguyễn Phú L, sinh năm 1985; trú tại: Thôn T, xã V, huyện V, tỉnh Khánh Hòa. *(Vắng mặt).*

2. Bà Nguyễn Thị Ngọc D, sinh năm 1982; trú tại: A đường H, phường V, thành phố N, tỉnh Khánh Hòa. *(Có đơn xin giải quyết vắng mặt).*

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

* Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự gửi đến Tòa án ngày 20/12/2024 và tại biên bản lấy lời khai, người yêu cầu ông Nguyễn Văn H trình bày như sau:

Ông và vợ ông là bà Trương Thị Hoành T (chết năm 2022) sinh được hai người con là bà Nguyễn Thị Ngọc D, sinh năm 1982 và ông Nguyễn Phú L sinh năm 1985. Ông L sinh ra và lớn lên bình thường như bao người khác. Tuy nhiên đến khoảng năm 2010 thì ông L có biểu hiện bệnh, khi khám phát hiện bị bệnh tâm thần phân liệt (F20). Từ đó đến nay mặc dù đã chữa bệnh nhưng bệnh tình ông L không tốt lên. Hiện nay, ông L đang bệnh nặng mất khả năng điều khiển hành vi của mình, hằng tháng đang hưởng trợ cấp xã hội 600.000 đồng mỗi tháng. Theo kết quả giám định pháp y tâm thần của Trung tâm P - Bộ Y kết luận ông Nguyễn Phú L bị mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi của mình. Để đảm bảo chăm sóc cho ông L, ông đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Phú L mất năng lực hành vi dân sự, đồng thời chỉ định ông (Nguyễn Văn H) là người giám hộ cho ông Nguyễn Phú L.

* Tại văn bản trình bày ý kiến của mình bà Nguyễn Thị Ngọc D trình bày nội dung như ý kiến của ông Nguyễn Văn H. Đồng thời, bà D đồng ý nhất trí chỉ định ông Nguyễn Văn H là người giám hộ cho ông Nguyễn Phú L.

Tại phiên tòa, đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa đề nghị Tòa án nhân dân huyện Vạn Ninh chấp nhận yêu cầu của người yêu cầu.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Vạn Ninh nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết yêu cầu: Ông Nguyễn Văn H yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Phú L mất năng lực hành vi dân sự, căn cứ vào khoản 1 Điều 27, khoản 1 Điều 35 và khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, đây là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa.

[2] Về yêu cầu của ông Nguyễn Văn H: Căn cứ các tài liệu có trong hồ sơ vụ việc thì có căn cứ nhận định: Ông Nguyễn Phú L, sinh năm 1985 bị phát bệnh vào năm 2010 và đã được cơ quan có thẩm quyền xác nhận là người bị khuyết tật nặng về thần kinh, tâm thần, trí tuệ, hiện đang hưởng phụ cấp hằng tháng. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 68/KLGĐ ngày 09/4/2025 của Trung tâm P – Bộ Y, có nội dung kết luận:

“Đương sự: Nguyễn Phú L; Sinh năm: 1985; Giới tính: Nam; Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Thôn T, xã V, huyện V, tỉnh Khánh Hòa.

+ Kết luận về y học: Hiện tại đương sự bị bệnh: Tầm tâm thần phân liệt thể di chứng (theo Bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10-ICD 10, có mã bệnh là F20.5).

+ Kết luận về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Hiện tại đương sự: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.*”*

Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự 2015 quy định: “Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần*”*. Như vậy, yêu cầu của ông Nguyễn Văn H về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Hữu L1 mất năng lực hành vi dân sự là phù hợp với quy định của pháp luật, được chấp nhận.

[3] Về chỉ định người giám hộ: Căn cứ các tài liệu có trong hồ sơ và lời trình bày của người yêu cầu giải quyết việc dân sự, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan. Xét thấy: Hiện nay, việc sinh hoạt cá nhân hàng ngày của ông Nguyễn Phú L đều do ông Nguyễn Văn H chăm sóc, trông nom. Tại Giấy khai sinh của ông Nguyễn Phú L thể hiện ông Nguyễn Văn H là cha ruột, bà Trương Thị Hoành T là mẹ ruột của ông L. Bà T đã chết (2022). Ông Nguyễn Phú L chưa có vợ con, hiện tại ông Nguyễn Văn H là người đang trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng. Theo Điều 53 Bộ luật Dân sự 2015, quy định về giám hộ như sau: *“*Trường hợp không có người giám hộ theo quy định tại khoản 2 Điều 48 Bộ luật Dân sự 2015 thì người giám hộ đương nhiên của người mất năng lực hành vi dân sự được xác định như sau: Trường hợp người thành niên mất năng lực hành vi dân sự chưa có vợ, chồng, con hoặc có mà vợ, chồng, con đều không có đủ điều kiện làm người giám hộ thì cha, mẹ là người giám hộ*”*.

Ông Nguyễn Văn H là người có đầy đủ năng lực hành vi dân sự. Do đó, xét thấy yêu cầu của ông Nguyễn Văn H chỉ định ông H là người giám hộ của ông Nguyễn Phú L để chăm sóc, nuôi dưỡng, xác lập và thực hiện các giao dịch dân sự vì lợi ích của ông L theo quy định của pháp luật là là có căn cứ theo quy định tại các Điều 22, 46, 47, 48, 49, 53 Bộ luật dân sự, nên được chấp nhận. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Nguyễn Thị Ngọc D nhất trí với yêu cầu của ông Nguyễn Văn H nên được ghi nhận.

[4] Về lệ phí dân sự: Ông Nguyễn Văn H phải chịu lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật với số tiền là 300.000đ (ba trăm nghìn đồng).

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ các Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 376; Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ các Điều 22, 46, 47,48, 49, 53, 58 Bộ luật dân sự năm 2015.

- Căn cứ Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án,

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Văn H.

Tuyên bố ông Nguyễn Phú L, sinh năm: 1985; trú tại: Thôn T, xã V, huyện V, tỉnh Khánh Hòa mất năng lực hành vi dân sự.

Ông Nguyễn Văn H là người giám hộ cho ông Nguyễn Phú L. Trong phạm vi giám hộ, ông Nguyễn Văn H thực hiện quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định pháp luật.

2 Về lệ phí: Ông Nguyễn Văn H phải chịu lệ phí việc dân sự sơ thẩm là 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng), nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí việc dân sự sơ thẩm đã nộp là 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) theo biên lai thu tiền tạm ứng lệ phí số 0007281 ngày 24 tháng 12 năm 2024 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Vạn Ninh; ông H đã nộp đủ lệ phí việc dân sự sơ thẩm.

3. Người yêu cầu ông Nguyễn Văn H, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan bà Nguyễn Thị Ngọc D vắng mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày quyết định được giao hoặc được niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Khánh Hòa;
- VKSND tỉnh Khánh Hòa;
- VKSND huyện Vạn Ninh;
- Chi cục THADS huyện Vạn Ninh;
- UBND xã V;
- Những người tham gia tố tụng;
- Lưu hồ sơ vụ án, quyết định, VT.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Phan Thanh Tùng